

Försäkringsvillkor

Privatägd kapitalförsäkring med fondförvaltning

Försäkringsvillkor 8001
Försäkringsvillkoren gäller för försäk-
ringar tecknade från och med 2017-01-01.
Senast uppdaterad 2018-01-01.
Folksam Fondförsäkring

Folksam

Innehåll

Försäkringsavtalet	4
Allmänt	4
Försäkringsgivare.....	4
Försäkringstagare och försäkrad	4
Förmånstagare.....	4
Försäkringens ikraftträdande	4
Ångerrätt	5
Oriktiga uppgifter.....	5
Folksams rätt att ändra försäkringsvilkoren och försäkringen	5
Överlåtelse, belåning, pantsättning, utmätning och återköp	5
Försäkringstagarens uppsägningsrätt	6
Försäkringens upphörande vid lågt värde	6
Inskränkningar i försäkringens giltighet	6
Force majeure	8
Premie	9
Premieinbetalning	9
Avbruten premieinbetalning.....	9
Återbetalning av premier	9
Försäkring med fondförvaltning	10
Placering av premie	10
Fonder	10
Fondbyte och fondfördelning.....	10
Ansvar vid fondhandel med mera	11
Förändringar i valbara fonder.....	11
Försäkringskapital.....	11
Utbetalningsbelopp	11
Efterlevandeskydd	13
Återbetalningsskydd	13
Förmånstagarförordnande	14
Generellt förmånstagarförordnande	14
Särskilt förmånstagarförordnande.....	14
Särskilt livsfallsförordnande	15
Förfoganderätt	15
Avstående	15
Flytträtt och återköp	16
Flytträtt	16
Återköp	16
Utbetalning	17
Utbetalning vid avtalad slutålder, livsfall	17
Utbetalning vid dödsfall	17
Förtida uttag	17
Uppskjutet uttag	17
Förlängning av utbetalningstid.....	17
Avkortning av utbetalningstid	17
Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser	18
Utbetalningstermin.....	18
Anmälan vid dödsfall	18

Avgifter och skatter	19
Avgifter	19
Skatter	19
Övrigt	20
Årlig information	20
Personuppgiftslagen	20
Kontaktuppgifter	20
Om vi inte skulle komma överens	21
Vänta inte för länge	22
Begreppsförklaringar	23

Försäkringsavtalet

Allmänt

Privatägd kapitalförsäkring med fondförvaltning, nedan kallad försäkringen, kan tecknas av fysisk person.

Försäkring kan tecknas från och med den månad försäkringstagaren har fötts och till och med den månad försäkringstagaren fyller 80 år. Försäkringstiden, inklusive utbetalningstiden, ska vara lägst 10 år.

Utbetalning kan ske vid avtalad slutålder, så kallat livsfall, och vid den försäkrades dödsfall. Läs mer under *Utbetalning*.

För försäkringsavtalet gäller dessa försäkringsvillkor, Folksams försäkringstekniska regler, som gäller vid var tidpunkt, försäkringsavtalslagen (2005:104) och svensk lag i övrigt samt vad som anges i försäkringsbeskedet.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), organisationsnummer 516401-8607, i dessa försäkringsvillkor benämnt Folksam. Huvudkontorets adress är Folksam, 106 60 Stockholm. För mer information om bolaget, gå in på folksam.se eller kontakta närmaste Folksamkontor.

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen, och Folksams marknadsföring lyder under svensk lag. Försäkringsvillkoren tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan försäkringstagaren och Folksam sker på svenska.

Försäkringstagare och försäkrad

Försäkringstagaren är den som äger försäkringen. Den försäkrade är den person som har sitt liv försäkrat.

Försäkringstagarens rätt att förfoga över försäkringen enligt dessa villkor kan vara begränsad på grund av pantsättning eller oåterkalleligt förmånstagarförordnande.

Förmånstagarare

Förmånstagarare är den som har rätt till försäkringsbeloppet eller försäkringen, se *Förmånstagarförordnade*.

Försäkringens ikraftträdande

Folksams försäkringsansvar börjar gälla när Folksam tagit emot fullständiga ansökningshandlingar och meddelat att försäkringen kan beviljas samt första premien eller engångspremien är betald, om försäkringstagaren inte har begärt att försäkringen ska träda ikraft vid ett senare tillfälle. Då börjar Folksams försäkringsansvar att gälla vid den senare tidpunkten.

Folksam skickar ett försäkringsbesked till försäkringstagaren som bekräftelse på att försäkring har beviljats. Försäkringen börjar inte gälla förrän första premien är betald.

Försäkringsavtalet gäller till dess att utbetalningarna från försäkringen upphör.

Ångerrätt

Enligt lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler har du rätt att ångra ingånget avtal. Om du vill utnyttja sådan ångerrätt ska du muntligen eller skriftligen meddela detta till Folksam inom 30 dagar från det att du fått kännedom om att försäkringsavtalet kommit till stånd.

Återbetalning sker då av det lägsta av, å ena sidan, gjord inbetalning på försäkringen eller, å andra sidan, aktuellt värde på försäkringsavtalet. Avdrag görs för eventuella kostnader för försäkringsskydd och avkastningsskatt, kostnader för den tid försäkringen varit gällande samt kostnader hänförliga till avtalets ingående.

Oriktiga uppgifter

Försäkringsavtalet grundas på de uppgifter som försäkringstagaren och den försäkrade har lämnat till Folksam. Om någon uppgift som försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat är oriktig eller ofullständig, gäller vad som anges för sådant fall i försäkringsavtalslagen och i dessa villkor.

Om oriktiga uppgifter enligt försäkringsavtalslagen lämnats och riktiga uppgifter hade lett till förbehåll avseende försäkringens giltighet, eller förhöjd premie, gäller försäkringen med sådant förbehåll. Försäkringsbeloppet nedsätts i motsvarande mån. Om riktig uppgift hade lett till att försäkringen inte beviljats, kan avtalet vara ogiltigt och/eller Folksam vara fritt från ansvar för inträffat försäkringsfall. Inbetalda riskpremier för förfluten tid återbetalas inte.

Om försäkringsavtalet är ogiltigt eller Folksam är fritt från ansvar enligt försäkringsavtalslagen, är Folksams betalningsskyldighet inskränkt till ett belopp motsvarande högst återköpsvärdet för försäkringen.

Folksams rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen

Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet i övrigt om det är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning.

Detsamma gäller om en sådan rätt särskilt avtalats eller om förutsättningarna för avtalet förändrats på så sätt att en ändring i försäkringsvillkoren behövs av försäkringstekniska skäl, på grund av försäkringens art eller om ändring i försäkringsvillkoren är nödvändig på grund av någon annan särskild omständighet.

En ändring av försäkringsvillkoren träder i kraft en månad efter det att Folksam avsänt meddelande om ändringen eller vid den tidpunkt som följer av lag eller myndighets föreskrift. Normalt sker sådan ändring vid slutet av en premieperiod. En ändring som kan anses vara obetydlig eller till fördel för försäkringstagarna får genomföras utan särskild information. Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden, normalt sker det vid slutet av en premieperiod.

Överlåtelse, belåning, pantsättning, utmätning och återköp

Överlåtelse

Försäkringen får överlåtas till annan fysisk eller juridisk person. Vid överlåtelse av försäkring från fysisk person till juridisk person kan inte fortsatt premiebetalning ske på försäkringen.

Belåning och pantsättning

Försäkringen får belånas och användas som pant. Belåning kan dock inte ske hos Folksam.

Panthavaren har rätt att ta försäkringen i anspråk enligt vad som följer av lag och pantavtal. Den som påfordrar utbetalning i egenskap av panthavare ska kunna styrka sin rätt till panten.

Utmätning

Försäkringen kan normalt inte utmätas. För att försäkringen ska vara utmätningsskyddad under försäkringstiden krävs att premieinbetalningen är någorlunda jämnt fördelad.

Återköp

En försäkring kan innehålla en möjlighet att bryta försäkringsavtalet genom återköp, det vill säga en engångsutbetalning. Om försäkringstagaren begär återköp av försäkringen erfordras att försäkringen är återköpsbar och att den eventuella panthavaren ger sitt samtycke till återköpet. Läs mer under avsnittet *Flytträtt och återköp*.

Försäkringstagarens uppsägningsrätt

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringen i sin helhet. Uppsägning får, i fråga om efterlevandeskydd verkan dagen efter den dag då den kom fram till Folksam.

Försäkringens upphörande vid lågt värde

Om försäkringskapitalet understiger 2 procent av prisbasbeloppet har Folksam rätt att säga upp försäkringen. Folksams ansvar kvarstår oförändrat intill dess att 14 dagar förflutit från det att Folksam meddelat att ytterligare premie måste betalas för att bibehålla försäkringen. Om inte premie erläggs inom denna tid betalas försäkringens kvarvarande värde ut till den ersättningsberättigade. Folksam är därmed fritt från vidare ansvar och försäkringen upphör. Folksam har rätt att ta ut återköpsavgift för denna händelse.

Inskränkningar i försäkringens giltighet

Försäkringstagaren är skyldig att på Folksams begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas. Försäkringstagaren ska ge riktiga och fullständiga svar på Folksams frågor. Om någon uppgift som lämnats är oriktig eller ofullständig gäller vad som anges under *Oriktiga uppgifter*. Har sådan uppgift lämnats av den försäkrade gäller detsamma som om denne varit försäkringstagare.

Anmäl ändrade förhållanden

Försäkringstagaren är skyldig att snarast meddela oss när det sker en ändring av förhållanden som är av betydelse för försäkringen. Exempel på sådana förändringar är om försäkringstagaren flyttar utomlands och får en annan skattehemvist eller får en ny befattning, till exempel riksdagsledamot, som innebär att denne ska anses som PEP, person i politiskt utsatt ställning.

För försäkring gäller nedan angivna inskränkningar. Om försäkringen enligt dessa bestämmelser inte gäller föreligger inte någon rätt till återbetalning av premier. Däremot föreligger rätt till försäkringens återköpsvärde. Inskränkning i försäkringens giltighet hävs om särskilt avtal träffas om detta.

Särskild riskfylld verksamhet

Riskfyllda yrken och uppdrag

Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som drabbar försäkringstagaren då denne, genom sitt arbete eller inom särskild verksamhet eller industri, utsätts för en större risk än normalt.

Exempel på sådan verksamhet är när försäkringstagaren är verksam:

- på oljeplattform
- med att säkra eller skydda annan person eller egendom eller liknande särskilt riskfylld verksamhet
- som stuntman, luftakrobat eller liknande
- i yrkesmässig motorsport.

Sport och idrott

Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall till följd av att försäkringstagaren har deltagit i sport, idrottstävling eller träning vid verksamhet där försäkringstagaren uppburit inkomst/bidrag (bidrag från sponsorer jämställs med inkomst) och som bedrivs av idrottsgymnasium, folkhögskola, högskola eller liknande utbildning med idrottsinriktning, idrottsförbund eller annan idrottsförening/idrottsklubb än korporationsförening.

Försäkringen gäller inte heller vid nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall till följd av deltagande i sport och idrott, expeditions- eller äventyrsaktivitet eller annan riskfylld sysselsättning som inte kan anses som motions- eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet.

Exempel på sådan sysselsättning är när försäkringstagaren:

- utövar kampsport där slag, sparkar eller motsvarande ingår
- deltar i expeditions- eller äventyrsverksamhet
- klättrar på berg, is, klippa, eller glaciär
- bedriver fallskärmshoppning, drak-, glid-, skärm-, ballong- och segelflygning, bungy jump eller liknande
- bedriver dykning på större djup än 30 meter, ensamdykning, dykning utan ytorganisation eller is-, vrak- eller grottdykning.

Själv mord

Innan ett år förflutit från det att försäkringen trädde i kraft gäller försäkringen vid självmord endast om det måste antas, att den tagits utan tanke på självmordet.

Flygning

Försäkring gäller vid alla slag av flygning om försäkringstagaren är passagerare.

Försäkringen omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som inträffar under eller i samband med att försäkringstagaren är förare eller har annan befattning ombord vid:

- militär flygning
- avancerad flygning
- yrkesmässig provflygning
- flygutbildning
- privatflygning utanför Europa eller
- flygning för flygbolag som inte har koncession i Sverige, Norge, Danmark, Finland eller Island.

Grov vårdslöshet

Ersättning från försäkring kan sättas ned helt eller delvis om försäkringstagaren drabbas av nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som föranletts av, eller dess följer förvärrats av, att försäkringstagaren varit grovt vårdslös, till exempel genom påverkan av alkohol, annat berusningsmedel, narkotiska preparat eller dopningspreparat eller genom påverkan av läkemedel, som inte har använts i medicinskt syfte enligt läkares ordination.

Eventuell ersättning kan också sättas ned helt eller delvis om det kan antas att försäkringstagaren företagit en handling eller underlåtit att handla med vetskap om att handlingen eller underlåtenheten att handla innebar en betydande risk för att försäkringstagaren skulle drabbas av nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall.

Krig och politiska oroligheter*Krigstillstånd i Sverige*

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Folksams ansvar och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

Deltagande i krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige

Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall då försäkringstagaren deltar i krig, som inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, krigsliknande händelser eller politiska oroligheter utanför Sverige.

Försäkring gäller inte heller för arbetsförmåga eller dödsfall som inträffar inom tolv månader efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Om försäkringstagaren vistas i ett land utanför Sverige, där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder utan att försäkringstagaren själv deltar, gäller följande. Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Om kriget eller oroligheterna bryter ut medan försäkringstagaren vistas i området gäller försäkring de första fyra veckorna. Däremot gäller begränsningen genast om försäkringstagaren beger sig till ett område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder.

Försäkring gäller inte heller vid nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som inträffar inom tolv månader efter sådan vistelse och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Atomkärnprocess

Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som orsakats direkt eller indirekt av atomkärnprocess.

Terroristhandling

Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som förorsakats genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling.

Terroristhandling är en handling som inbegriper men inte är begränsad till användning av tvång eller våld och/eller till hot om tvång eller våld av en person eller grupper av personer. Den utförs av någon som antingen handlar ensam, för en organisations eller statsmakts räkning eller i förbindelse med en organisation eller statsmakt. Handlingen begås av politiska, religiösa, ideologiska eller etiska skäl, inklusive avsikten att påverka statsmakt och/eller att framkalla fruktan i allmänheten eller någon del av allmänheten.

Force majeure

Under förutsättning att Folksam har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma, så är Folksam inte ansvarigt för skada som har sin grund i sådan omständighet som ligger utanför Folksams kontroll och som inte skäligen har kunnat förutses. Exempel på sådan force majeure händelse är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Folksam svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör Folksam. Förbehållet beträffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Folksam självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd. Om det föreligger hinder för Folksam att verkställa betalning eller annan åtgärd med anledning av sådan force majeure händelse som avses ovan får åtgärden, utan ansvar för Folksam, skjutas upp till dess hindret inte längre föreligger.

Premie

Inbetalningar som görs på en försäkring kallas premier.

Försäkringar kan tecknas med olika premiebetalningssätt:

- engångspremie
- löpande engångspremie.

Vilket premiebetalningssätt som gäller framgår av försäkringsbeskedet.

Folksam kan ha begränsningar för lägsta och högsta premie per försäkringsavtal och per försäkrad i Folksam. Begränsningarna framgår av förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Premieinbetalning

Premieinbetalning kan ske från och med den månad den försäkrade har fötts och fram till den månad den försäkrade fyller 85 år.

Avbruten premieinbetalning

Försäkringstagaren kan avbryta premieinbetalningen när som helst för försäkring med löpande engångspremie.

Återbetalningsskyddet ingår i försäkringen och kostnaden täcks genom inlösen av fondandelar. Det totala värdet i försäkringen påverkas därmed.

Återbetalning av premier

Vid avtalad slutålder, livsfall

Om återbetalning ska göras från Folksam av premie som inbetalats för tid efter utbetalningsmånaden ska Folksam återbetala premien. Om den återbetalda premien har påverkat försäkringsbeloppet korrigeras försäkringsbeloppet innan nästa utbetalning sker.

Vid dödsfall

Om inbetalning av premie sker *för* dödsfallsmånaden anses den inbetalningen som inbetald premie och ska inte betalas tillbaka.

Om inbetalning av premie sker *för tid efter* dödsfallsmånaden anses den inbetalningen inte som premie och ska betalas tillbaka till dödsboet. Om återbetalning ska göras från Folksam och inbetalningen påverkat försäkringen ska Folksam återbetala premien innan eventuell utbetalning till efterlevande och försäkringsbeloppet korrigeras innan nästa utbetalning sker.

Försäkring med fondförvaltning

Ett sparande i fonder ger ingen garanterad avkastning. Det är i huvudsak fondandelarnas utveckling som avgör försäkringskapitalets storlek. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De premier som placeras i försäkringen kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att försäkringstagaren får tillbaka hela det insatta försäkringskapitalet.

Aktuell information om bland annat fondkurser och avkastning finns tillgänglig på folksam.se.

Placering av premie

En premie som inkommit till Folksam placeras, sedan avdrag gjorts för eventuella avgifter, i den eller de fonder som försäkringstagaren har valt och som vid var tidpunkt anvisas av Folksam. Om försäkringstagaren inte gjort något eget val placeras premien i den eller de fonder Folksam anvisat som förval. Fördelningen mellan fonder gäller för framtida premier intill dess att försäkringstagaren anmäler att fördelningen ska ändras. Fördelningen ska anges i hela procent.

Fondandelar köps så snart det är möjligt efter det att en premie har inkommit till Folksam och placerats på försäkringen. Vid nyteckning gäller åtagandet tidigast räknat från det att Folksams försäkringsansvar inträtt, se *Försäkringens ikraftträdande*.

Fonder

För varje inbetald premie registreras – efter avdrag för eventuella avgifter – andelar i fonder. Antalet andelar bestäms av fondens pris per andel (fondens kurs).

Folksam har rätt att bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får vara knutna till försäkringsavtalet och ett lägsta belopp för placering i de enskilda fonderna.

Belopp som utbetalas från försäkringen motsvarar – efter avdrag för eventuella avgifter – det så kallade inlösenvärdet. Inlösenkurs (fondens kurs) bestäms av fondens pris per andel efter avdrag för eventuell inlösenavgift.

Antalet fondandelar förändras under försäkringstiden. Antalet andelar kan öka bland annat genom premieinbetalning och utdelning i fonderna. Antalet andelar minskar bland annat genom avdrag för avgifter, avkastningsskatt samt utbetalning från försäkringen.

Omräkning av kurser noterade i utländska valutor

Kurser som är noterade i utländska valutor räknas om av Folksam med hjälp av faktiskt erhållen eller officiell växlingskurs. Folksam har rätt att tillgodogöra sig ersättning för sina kostnader vid växling och överföring av valuta.

Fondbyte och fondfördelning

Försäkringstagaren kan när som helst ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna samt byta fonder inom det fondutbud, som Folksam erbjuder och som presenteras på folksam.se. Vid försäkringstagarens död övergår rätten att ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna samt byta fonder till förmånstagare.

Försäkringstagaren kan göra ändringarna på folksam.se, under Logga in – Mina sidor.

Folksam har rätt att ta ut en avgift ur försäkringen för ändrad fondfördelning eller fondbyte. Avgiften framgår av förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Ansvar vid fondhandel med mera

Köp och inlösen av fondandelar, till följd av in- och utbetalningar, samt fondbyten, genomförs så snart det är möjligt från det att Folksam erhållit erforderligt underlag för transaktionen. Hur lång tid en transaktion tar är bland annat beroende av bryttidpunkterna i berörda fonder och det antal affärs- och likviddagar som fonden tillämpar. Köp och inlösen kan också försenas på grund av pågående handel med fondandelar, avgifts- och avkastningsskatteuttag, fördröjd eller utebliven kursättning, stängda marknadsplatser eller störningar i de tekniska och administrativa system varav transaktionen är beroende. Folksam ansvarar i sådana fall inte för eventuell förlust till följd av kursuppgång eller kursnedgång under tiden fram till det att transaktion kan genomföras.

Folksam ansvarar inte för ekonomisk förlust eller utebliven vinst som kan drabba försäkringstagaren eller annan i samband med placering i fonder, om Folksam har förfarit med normal aktsamhet. Folksam ansvarar inte heller för ekonomisk förlust, som kan drabba försäkringstagaren, när handel i berörd fond inte kan genomföras på grund av föreskrifter i fondförvaltarens fondbestämmelser.

Det åligger försäkringstagaren att vid placering av premie eller vid omplacering, inom 30 dagar från tidpunkten för fondplaceringsanvisningen, kontrollera via Folksams kundtjänst eller på annat sätt, till exempel via Mina sidor, att placeringen är genomförd i enlighet med lämnad anvisning. Försäkringstagaren ska omgående påtala eventuella fel eller brister för Folksam.

Om sådan kontroll inte gjorts eller om eventuella fel eller brister inte påtalats enligt ovan förlorar försäkringstagaren rätten att begära ersättning eller begära andra åtgärder från Folksam.

Förändringar i valbara fonder

Folksam har rätt att förändra fondutbudet genom att ta bort eller lägga till fonder. Befintliga innehav i fonder som tas bort placeras i jämförbar tillgänglig fond. Saknas jämförbar fond har Folksam rätt att placera kapitalet i valfri fond med försiktig placeringsinriktning.

Försäkringskapital

I en försäkring med fondförvaltning ingår inte något löfte om ränta eller avkastning. Försäkringens värdeutveckling och därmed utbetalningar från försäkringen beror på kursutvecklingen i de fonder som har valts samt på avkastningsskatt och avgifter. Folksam ansvarar inte för fondandelarnas värdeutveckling.

Utbetalningsbeloppet räknas ut inför varje enskild utbetalning. Beroende på värdet på fondandelarna kommer olika belopp att betalas ut vid varje utbetalningstillfälle.

Försäkringskapitalet är försäkringens aktuella värde vid var tidpunkt med hänsyn till

- premieinbetalningar
- avdrag för avkastningsskatt
- värdeutvecklingen i fondandelarna
- utdelning i fonderna
- avdrag för försäkringsavgifter samt eventuell återköpsavgift och flyttavgift
- utbetalningar
- att försäkringen ändras, eller upphör, vid försäkringstagarens dödsfall
- riskpremier.

Utbetalningsbelopp

Folksam löser in fondandelar för att täcka utbetalningsbeloppet och avkastningsskatten som härrör till utbetalningsbeloppet. Dessutom tas hänsyn till antaganden om framtida förräntning, avgifts- och avkastningsskatteuttag.

Vid avtalad slutålder, livsfall

Utbetalningsbeloppet bestäms utifrån försäkringens värde vid varje utbetalningstillfälle och utbetalningstid.

Vid dödsfall

Vid den försäkrades död fastställs varje förmånstagares andel av försäkringskapitalet som hör till försäkringen.

Om den försäkrade avlider före påbörjad utbetalning tillfaller 101 procent av försäkringskapitalet, vid dödsfallstidpunkten, förmånstagare. Utbetalning sker enligt avtal – periodiskt eller som ett engångsbelopp.

Om den försäkrade avlider under utbetalningstiden, tillfaller 101 procent av försäkringskapitalet förmånstagare vid dödsfallstidpunkten. Utbetalningarna sker under resterande utbetalningstid. Med resterande utbetalningstid avses den avtalade utbetalningstiden, minskad med tid för redan gjord utbetalning av försäkringen.

Utbetalningsbeloppet bestäms sedan vid varje utbetalningstillfälle utifrån aktuellt värde av denna andel och med beaktande av återstående utbetalningstid.

Om Folksam återkräver utbetalningsbelopp som utbetalats för tid efter den försäkrades dödsfallsmånad ska som huvudregel återkravet ha reglerats innan eventuellt återbetalningsskydd kan börja betalas ut. I normalfallet ska inte någon lägsta beloppsgräns gälla för storleken på återkravet.

Efterlevandeskydd

Återbetalningsskydd

Försäkringen tecknas med ett återbetalningsskydd, som innebär att 101 procent av försäkringskapitalets värde, tillfaller förmånstagare vid den försäkrades dödsfall.

Försäkringstagaren kan inte välja bort återbetalningsskyddet.

Försäkring med återbetalningsskydd kan gälla längst till och med att den försäkrade fyller 90 år.

Riskpremier

För återbetalningsskyddet betalar försäkringstagaren en riskpremie baserat på den del av återbetalningsskyddet som överstiger försäkringskapitalet. Riskpremien är individuell och beräknas med hänsyn till riskens storlek och sannolikhet för dödsfall vilket i sin tur beror på den försäkrades ålder. Antaganden om dödlighet kan ändras.

Se aktuella riskpremier i förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Förmånstagarförordnande

Förmånstagarförordnandet fastställer vem som har rätt till utbetalning från försäkringen eller övertar äganderätten till försäkringen.

Generellt förmånstagarförordnande

Det generella förmånstagarförordnandet gäller i nedan angiven ordning:

1. Försäkringstagarens make/registrerade partner/sambo.
2. Försäkringstagarens arvsberättigade släktingar.

Ovanstående generella förordnande gäller vid den försäkrades dödsfall om inte försäkringstagaren anmält annat förordnande eller skriftligen anmält att försäkringen ska gälla utan förmånstagarförordnande.

Förordnande till make gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad pågår. Detta gäller även vid förordnande av typ ”min make NN”. Förordnande till make som endast angivits med namn gäller oavsett om äktenskapet består eller inte.

Med sambo förstås sambo enligt sambolagen (2003:376). Förordnande till förmån för sambo förfaller om samboförhållandet upphör. Detsamma gäller om förordnandet är av typ ”min sambo NN”. Förordnande till sambo som endast angivits med namn, gäller även efter det att samboförhållandet upphört.

Saknas förmånstagarare vid försäkringstagarens död, tillfaller försäkringsbeloppet eller försäkringen dödsboet.

Särskilt förmånstagarförordnande

Försäkringstagaren, eller efter dennes död förmånstagarare med förfoganderätt, har rätt att ändra förmånstagarare genom att göra ett särskilt förmånstagarförordnande.

Om försäkringstagaren vill göra ett särskilt förmånstagarförordnande ska detta anmälas skriftligen till Folksam. Anmälan kan göras i samband med tecknandet av försäkringen eller senare. Förmånstagarförordnandet gäller från och med den dag anmälan inkommer till Folksam.

Förordnande till make gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad pågår. Detta gäller även vid förordnande av typ ”min make NN”. Förordnande till make som endast angivits med namn gäller oavsett om äktenskapet består eller inte.

Med sambo förstås sambo enligt sambolagen (2003:376). Förordnande till förmån för sambo förfaller om samboförhållandet upphör. Detsamma gäller om förordnandet är av typ ”min sambo NN”. Förordnande till sambo som endast angivits med namn, gäller även efter det att samboförhållandet upphört.

Det särskilda förmånstagarförordnandet gäller till dess att försäkringstagaren ändrar eller återkallar det. Ett förmånstagarförordnande kan dock göras oåterkalleligt och kan då inte återkallas eller ändras utan förmånstagararens samtycke.

Saknas förmånstagarare vid försäkringstagarens död, tillfaller försäkringsbeloppet eller försäkringen dödsboet.

Särskilt livsfallsförordnande

I ett livsfallsförordnande kan försäkringstagaren välja vem som får försäkringsbeloppet vid vald slutålder.

Om försäkringstagaren vill göra ett särskilt livsfallsförordnande ska detta anmälas skriftligen till Folksam. Anmälan kan göras i samband med tecknandet av försäkringen eller senare. Livsfallsförordnandet gäller från och med den dag anmälan inkommer till Folksam.

Förfoganderätt

Efter försäkringstagarens död har förmånstagaren förfoganderätt till försäkringen. Förmånstagaren kan göra samma ändringar som försäkringstagaren kunnat. Försäkringstagare som inte vill att förfoganderätt ska gälla, måste anmäla detta till Folksam.

Avstående

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin förmånstagar rätt. Ett avstående kan inte villkoras och avser alla framtida utbetalningar. I avstående eller avliden förmånstagers ställe träder den/de förmånstagare som är närmast i tur, enligt förordnandet, in. Har ett avstående gjorts och det senare kommer att saknas förmånstagare, återinträder den som tidigare gjort avstående.

Flytträtt och återköp

Flytträtt

Normalt är det inte aktuellt med att flytta försäkringen då den kan återköpas, helt eller delvis, det vill säga lösas in i förtid, se Återköp.

Återköp

Försäkringen kan, från och med det andra försäkringsåret, återköpas helt eller delvis.

Folksam löser in fondandelar för att täcka återköpsbeloppet samt eventuella avgifter och skatter.

Särskilt gällande för helt återköp:

- Vid helt återköp upphör försäkringen och därmed återbetalningsskyddet.
- Vid helt återköp utbetalas försäkringskapitalet till försäkringstagaren, minskat med avgift för återköp och avdrag för kvarstående avkastningsskatt.

Särskilt gällande för delåterköp:

- Du kan göra ett delåterköp per kalendermånad.
- Högst 90 % av försäkringens värde kan återköpas, men det ska finnas minst 30 % av ett prisbasbelopp kvar efter återköpet före avdrag för avkastningsskatten.
- Värdet på återbetalningsskyddet minskar procentuellt lika mycket som fondvärdet minskar.
- Vid delåterköp tas en avgift ut och den upplupna avkastningsskatteskulden dras av från försäkringskapitalet i proportion till det återköpta kapitalets andel av försäkringskapitalet före delåterköpet.

Utbetalning

I samband med tecknandet av försäkringen bestämmer försäkringstagaren hur och när utbetalningen ska ske. Vad som gäller enligt försäkringsavtalet framgår av försäkringsbeskedet

Valbara utbetalningssätt är följande

Engångsutbetalning – Hela försäkringskapitalet betalas ut vid ett tillfälle*.

Periodisk, temporär – Försäkringskapitalet betalas ut under en tid av som kortast 5 år och som längst 20 år.

* Engångsutbetalning är endast valbart för försäkringar tecknade från och med 2016-06-01.

Fram till dess att utbetalningen påbörjas är det ofta möjligt att ändra utbetalningssätt.

Utbetalning vid avtalad slutålder, livsfall

Folksam börjar betala ut försäkringen till försäkringstagaren vid den avtalade slutåldern. Om försäkringstagaren registrerat ett livsfallsförordnande så betalar Folksam ut försäkringen till vald förmånstagare.

Utbetalning vid dödsfall

Folksam börjar betala ut försäkringen till förmånstagare från och med månaden efter den försäkrades dödsfallsmånad. Saknas förmånstagare görs utbetalning till försäkringstagarens dödsbo.

Om Folksam börjar betala ut försäkringen, som avser livsfall, för försäkringstagarens dödsfallsmånad anses den utbetalningen som riktigt utbetalad och kan inte återkrävas av Folksam.

Om förmånstagare har fri förfoganderätt bestämmer denne hur utbetalning ska göras. Om förmånstagare saknar förfoganderätt görs utbetalning i enlighet med vad försäkringstagaren föreskrivit.

Utbetalningen upphör senast den månad då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år.

Förtida uttag

Försäkringstagaren kan ta ut försäkringen i förtid, så kallat förtida uttag. Försäkringstiden, måste dock vara minst 10 år.

Uppskjutet uttag

Försäkringstagaren kan senarelägga start av utbetalning av försäkringen, så kallat uppskjutet uttag. Försäkringstiden, måste dock vara minst 10 år.

Förlängning av utbetalningstid

Försäkringstagaren kan, i samband med att utbetalningen ska påbörjas, förlänga utbetalningstiden, som längst 20 år.

Avkortning av utbetalningstid

Försäkringstagaren kan korta ner utbetalningstiden. Försäkringstiden måste dock vara minst 10 år.

Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser

Utbetalning ska normalt ske senast en månad efter det att den som gör anspråk på beloppet fullgjort vad som krävs för utbetalning. Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning dock inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredningen ska bedrivas skyndsamt.

Vid dröjsmål med utbetalning betalar Folksam ränta enligt räntelagen (1975:635).

Även om dröjsmål inte föreligger och Folksam inte betalar dröjsmålsränta, utgår så kallad förräntningsrörelseränta, motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter, från och med den 31:a dagen efter att belopp förfallit till betalning. Referensräntan fastställs av Riksbanken varje kalenderhalvår.

Utbetalningstermin

Utbetalningstermin, det vill säga med vilken regelbundenhet försäkringen betalas ut, är normalt månadsvis.

Om utbetalningsbeloppet för perioden är lägre än 2 procent av prisbasbeloppet, har Folksam rätt att korta ner utbetalningstiden eller betala ut beloppet kvartalsvis, halvårsvis eller årsvis i efterskott, varvid utbetalningsbeloppet också ändras.

Om försäkringskapitalet vid utbetalningstillfället är lägre än 30 procent av prisbasbeloppet, har Folksam rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp.

Anmälan vid dödsfall

Vid dödsfall ska anmälan göras till Folksam snarast möjligt. Dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket ska bifogas anmälan. På begäran ska kompletterande handlingar och uppgifter i övrigt som är av betydelse för bedömning av rätten till utbetalning lämnas utan kostnad för Folksam. Av Folksam begärt läkarintyg bekostas dock av Folksam.

Medgivande för Folksam att, för bedömning av försäkringsansvar, inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdinrättning, allmän försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning eller annan kommunal/statlig verksamhet ska lämnas om Folksam begär det. Om bedömning inte kan ske på grund av att medgivande inte lämnats, föreligger inte rätt till ersättning.

Den som gör anspråk på utbetalning ska, om annan än försäkringstagaren, styrka sin rätt till beloppet.

Avgifter och skatter

Avgifter

Under försäkringstiden uppkommer kostnader för bland annat administration, försäljning och kapitalförvaltning. För att täcka dessa kostnader har Folksam rätt att ta ut avgifter från försäkringen.

Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden.

I samband med att försäkringen tecknas lämnar Folksam information om vilka avgifter som tas ut samt storleken på avgifterna. För aktuella avgifter se förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Skatter

Avkastningsskatt

Försäkringskapitalet beskattas enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Kapitalunderlag är ingående värde den 1 januari plus hela värdet av premieinsättningar under perioden januari – juni och halva värdet av premieinsättningar under perioden juli – december. Skatteunderlag är kapitalunderlaget multiplicerat med statslåneräntan den 30 november föregående beskattningsår plus en procentenhet, dock minst 1,25 procent. Skatteunderlaget beskattas sedan med 30 procent.

Avkastningsskatten betalas in av Folksam, som är den skattskyldiga. Folksam tar ut skatten månadsvis genom inlösen av fondandelar. Skatten tas ut under hela försäkringstiden samt även vid utbetalning och eventuellt återköp eller flytt.

Inkomstskatt

Utbetalning från en kapitalförsäkring är fri från inkomstskatt och försäkringstagaren får inte göra avdrag i deklaration för inbetald premie.

Övrigt

Årlig information

En gång om året lämnar Folksam information om värdet på försäkringen. Informationen visar hur sparandet i försäkringen har utvecklats, de premier som placerats på försäkringen, utbetalda belopp och de avgifter som belastat försäkringen. Värdeutvecklingen kan även följas på folksam.se, under Logga in – Mina sidor.

Personuppgiftslagen

Huvudansvarig för behandlingen av försäkrings-tagarens personuppgifter är det Folksambolag som försäkringstagaren har avtal med.

De personuppgifter som Folksam hämtar om försäkringstagaren används för att Folksam ska kunna fullgöra sina avtalsförpliktelser och för ändamål som är nödvändiga i försäkrings- och sparande verksamheten. Uppgifterna används för till exempel premieberäkning, statistik och förebyggande av skador samt för marknadsföring genom till exempel e-post och sms. Folksam använder även uppgifterna i sin skadeförebyggande forskning.

De flesta uppgifterna lämnar försäkringstagaren själv, men Folksam kan även komplettera med uppgifter från andra källor, som folkbokförings-, fastighets-, och kreditupplysningsregister.

Försäkringstagarens personuppgifter behandlas med sekretess, i enlighet med Folksams etiska regler.

I ett kundregister, som är gemensamt för Folksambolagen, hanteras försäkringstagarens adressuppgifter samt enkla grundläggande uppgifter om försäkringstagarens avtal. Kundregistret används bland annat för automatisk adressuppdatering, samordning av information till försäkringstagaren och marknadsföring. Enligt personuppgiftslagen har försäkringstagaren rätt att begära information om och rättelse av de personuppgifter som finns om försäkringstagaren. För utdrag skriver försäkringstagaren till Registerutdrag, Folksam, 106 60 Stockholm.

Kontaktuppgifter

Se folksam.se för kontaktuppgifter inom Folksam och för Kundombudsmannen Folksam.

Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt. Ta därför först kontakt med den som handlagt ditt ärende. Om du ändå inte blir nöjd så kan du kontakta handläggarens närmaste chef. Det finns olika möjligheter, beroende på vilken typ av försäkring du har. Om du vill anmäla ett klagomål så kan du göra det själv på folksam.se/klagomal eller ringa oss på 0771-950 950. Om du inte är nöjd med ett beslut som vi har tagit och vill gå vidare med ditt ärende har du rätt att få det prövat.

Kundombudsmannen Folksam

Du som är kund i Folksam har möjligheten att få ditt ärende omprövat av Kundombudsmannen som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen omprövar de flesta ärenden rörande försäkring, skadefrågor och sparande. Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut kan Kundombudsmannen göra en opartisk bedömning av ditt ärende. Efter det att Folksam har lämnat sitt slutliga beslut har du ett år på dig att göra en anmälan till Kundombudsmannen, under förutsättning att preskription inte inträtt i enlighet med vad som anges nedan i avsnittet "Vänta inte för länge".

Adress: Kundombudsmannen Folksam
106 60 Stockholm
telefon: 020-65 52 53
e-post: kundombudsmannen@folksam.se
webb: folksam.se

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållandefrågor vid trafikolyckor. ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande. Detta sker vanligtvis genom prövning i en partsammansatt nämnd. Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida. Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm
telefon: 08-508 860 00
e-post: arn@arn.se
webb: arn.se

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm

telefon: 0200-22 58 00

webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning

Du kan också få information och råd via din hemkommuns konsumentvägledare.

Konsumentverket

webb: hallakonsument.se

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadehändelsen/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält din skada eller ditt anspråk före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Begreppsförklaringar

Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd är ett samlingsnamn för olika typer av skydd som ger ekonomisk ersättning till förmånstagare vid försäkringstagarens dödsfall.

Flytträtt

Villkor i försäkring som gör det möjligt för försäkringstagaren eller den försäkrade att under vissa förutsättningar flytta försäkringskapital från en försäkringsgivare till en annan.

Fond

En fond är en samling av värdepapper, till exempel aktier eller obligationer.

Fondförvaltning

Förvaltningsform som innebär att försäkringstagaren själv bestämmer inriktningen på sitt sparande genom att välja en eller flera fonder som är valbara hos försäkringsgivaren och därmed tar den finansiella risken.

Förköpsinformation

Information om försäkringen som försäkringsgivaren enligt lag måste lämna inför tecknandet.

Förmånstagare

Förmånstagare är den som kan ha rätt till försäkringsbeloppet eller försäkringen. Förmånstagarförordnandet, som är en del av försäkringsavtalet, är ibland standardiserat. Det kan försäkringstagaren oftast ändra på genom att anmäla ett eget förordnande.

Försäkrad

Fysisk person på vars liv eller hälsa en försäkring gäller. I denna försäkring är den försäkrade och försäkringstagaren samma person.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare som fysisk eller juridisk person har tecknat försäkring med.

Försäkringshandlingar

Försäkringsbesked

Innehåller upplysningar om vem som är försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare, om försäkringstid, premiebetalningstid och omfattningen av försäkringen.

Vid ändring av försäkring under försäkringstiden framställs nytt försäkringsbesked eller tillägg till försäkringsbeskedet som sänds till försäkringstagaren.

Försäkringsvillkor

Beskriver de regler som gäller för försäkringen. Innehåller bland annat upplysningar om vem som är försäkringsgivare samt vilka ersättningsmoment och ändringsmöjligheter som finns.

Försäkringskapital

Försäkringskapitalet är det aktuella värdet på försäkringen. Försäkringskapitalet påverkas bland annat av inbetalda premier, avgifter och avkastning.

Försäkringstagare

Den som ingått försäkringsavtal med Folksam och som äger försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare.

Försäkringstid

Försäkringstiden är den tid som försäkringen gäller. Utbetalningstiden, det vill säga den tid som det sker utbetalning från försäkringen, ingår i försäkringstiden.

Inlösenvärde

Inlösenvärdet motsvarar det belopp som utbetalas från försäkringen.

Livsfallsförordnande

I ett livsfallsförordnande kan försäkringstagaren välja vem som får försäkringsbeloppet vid vald slutålder.

Prisbasbelopp

Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumentprisindex) och som varje år bestäms av regeringen. Prisbasbeloppet används som underlag vid olika beräkningar, till exempel pensioner.

Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd är en typ av efterlevandeskydd som innebär att hela eller en del av försäkringskapitalet betalas ut till förmånstagare vid försäkringstagarens död.

Återköp

Försäkringen utbetalas i förtid med ett engångs-belopp. Särskilda regler finns som inskränker rätten till återköp.

